

KESKKONNAAMET

Landverk OÜ
aigar@landverk.ee

Teie 15.01.2024

Meie 07.02.2024 nr 6-2/24/787-2

**Ettepanekud riigitee nr 19201 Pärnu-Jaagupi -
Kalli km 23,68-32,11 Koonga - Kalli lõigu
rekonstrueerimise projekti tehniliste
tingimuste taotlusele**

Esitasite Keskkonnaametile¹ Transpordiameti poolt koostatud tehniliste tingimuste kirjelduse projekti „riigitee nr 19201 Pärnu-Jaagupi - Kalli km 23,68-32,11 Koonga - Kalli lõigu rekonstrueerimine“ koostamiseks ja projekteeritava lõigu asukohaskeemi. Soovite Keskkonnaameti poolseid tingimusi ja ettepanekuid põhiprojekti koostamiseks. Rekonstrueeritav teelõik asub Pärnu maakonnas Lääneranna vallas Koonga, Karuba, Võitra, Nedrema, Nätsi ja Kalli külades.

Projekti eesmärk on olemasoleva maantee rekonstrueerimine, mis sisaldab tee katendi ning muldkeha remonti (sh olemasolevad ristmikud ja mahasõidud, bussipeatused, teeületuskohad, vete äravoolusüsteemid, liikluskorraldusvahendid jmt), et tõsta liiklusohutuse taset, sõidumugavust ja parandada katendi kandevõimet, ning tehniliselt vajaliku teemaa määramine.

Keskkonnaamet on 30.11.2021 kirjaga nr 6-2/21/23852-2 tingimisi kooskõlastanud Transpordiameti esitatud projekteerimistingimuste eelnõu ja toonud välja tingimused, millega projekti koostamisel edasistes menetlusetappides arvestada. 30.11.2021 kirja sisu käesolevas kirjas ei korrata, kuid kuna toona esitatud märkused on jätkuvalt asjakohased, tuleb nendega ka edaspidi arvestada. Järgnevalt toome välja täiendavad märkused ja tähelepanekud, millega tuleb ehitusprojekti koostamisel arvestada:

1. Riigitee nr 19201 Koonga – Kalli lõik kulgeb läbi Nedrema looduskaitseala Nedrema sihtkaitsevööndi² ning Nätsi-Võlla linnuala ja Nedrema loodusala³. Nedrema sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on poollooduslike koosluste ning soo- ja metsakoosluste säilitamine liikide mitmekesisuse ja maastikuilme säilimise tagamiseks⁴. Sihtkaitsevööndis on uute ehitiste püstitamine keelatud, välja arvatud Keskkonnaameti nõusolekul tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks ja olemasolevate ehitiste hooldustööd⁵.
2. Riigitee rekonstrueerimisel tuleb arvestada lindude üldise pesitusrahuga. Looduskaitseaduse (LKS) § 55 lg 6¹ kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 15.01.2024 nr 6-2/24/787 all.

² VV 30.03.2007 määrus nr 99 „Nedrema looduskaitseala kaitse-eeskiri“ (edaspidi *kaitse-eeskiri*)

³ VV 05.08.2004 korraldus nr 615 k “Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri”

⁴ Kaitse-eeskiri § 4 lg 2

⁵ Kaitse-eeskiri § 6 lg 3

pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Sellest tulenevalt tuleb raietöid vältida lindude peamisel pesitsusperioodil, mis kestab 15. märtsist kuni 31. juulini. Valgeselg-kirjurähni ja kanakulli leiukohtades, ehk looduskaitseala piirides, kehtib raietele ajaline piirang 1. märtsist kuni 30. juunini.

3. Nedrema looduskaitseala läbiva teelõigu tööde projekteerimisele eelnevalt tuleb kaardistada teemaale jäävad II ja III kaitsekategooria taimeliikide isendid. I ja II kaitsekategooria taimede ja seente kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine on keelatud⁶. Projektis tuleb töid kavandada nii, et isendeid ei kahjustata, või istutatakse need ümber teemaalt väljapoole vastavalt kaitsealuse liigi ümberasustamise korrale⁷.
4. Kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud⁸. Kaitstavatest loomaliikidest on teetööde suhtes tundlik liik vasakkeermene pisitigu, kelle elupaikasad võib mõjutada maantee äärsete kraavide süvendamine ning truupide paigaldamine. Projektis tuleks lähtuda sellest, et kraavidel ning truupidel ei oleks täiendavat kuivendavat mõju kaitsealale ning kraavide sisu ei tohi laotada teemaalt väljapoole. Teeäärte haljastuses ei tohi kasutada muruseemet, vaid piirkonnale iseloomulikke looduslikke taimeliike.
5. Nedrema looduskaitseala piires asuvad riigitee kaitsevööndis puisniidud (6530*) ja kogu alal paikneb laialehiste metsade vääriselupaik⁹. Vasakul pool teed asub lisaks puisniidule ka teine poollooduslik kooslus - liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*). Tee rekonstrueerimise käigus ei tohi Nedrema looduskaitsealal kahjustada pärandniite. Keelatud on masinatega roobaste tekitamine ning taimestiku kahjustamine/hävitamine. Tee ehitusmaterjalide ladustamine kaitstavatele kooslustele ei ole lubatud.
6. Kaitsealused liigid väljaspool Nedrema looduskaitseala:
 - Aru (33404:004:0057) katastriüksusel on inventeeritud puisniit¹⁰ (6530*).
 - Kuusiku (33404:004:0081) kinnistul on registreeritud III kaitsekategooriasse kuuluva hiireviu (*Buteo buteo*)¹¹ leiukoht.
 - Kogu Arsti (33404:004:0204) maaüksuse ulatuses asub III kaitsekategooria rukkiräägu (*Crex crex*)¹² leiukoht. Lisaks asub maaüksuse lääneosas Oara oja, mille ehituskeeluvööndi ulatus on 50 meetrit¹³. Metsamaal metsaseaduse § 3 lõike 2 tähenduses ulatub ehituskeeluvöönd ranna või kalda piiranguvööndi piirini¹⁴. Seetõttu on Arsti kinnistu poolisel kaldal ehituskeeluvööndi ulatuseks 50 m, Nedrema looduskaitseala poolisel kaldal aga 100 meetrit¹⁵. Ranna või kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud¹⁶. Ehituskeeld ei laiene LKS § 38 lg 4 toodud eranditele.

Kaitsealused liigid Nedrema looduskaitsealal:

⁶ Looduskaitseadus (LKS) § 55 lg 7.

⁷ Vabariigi Valitsuse 15.07.2004 määrus nr 248 „Kaitsealuse liigi isendi ümberasustamise kord“.

⁸ LKS § 55 lg 6.

⁹ Vääriselupaik: VEP117182.

¹⁰ Keskkonnaregistri kood (-992 645 481).

¹¹ Eesti Looduse Infosüsteem, Keskkonnaagentuur (EELIS) kood KLO9128683.

¹² EELIS kood KLO9127798.

¹³ LKS § 38 lg 1 p 3.

¹⁴ LKS § 38 lg 2.

¹⁵ LKS § 37 lg 1 p 2.

¹⁶ LKS § 38 lg 3.

Nedrema looduskaitsealal riigitee läheduses asuvad II kaitsekategooria liigid:

- Eesti looduse infosüsteemi andmetel asuvad riigiteest paremal pool valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), kelle leiukoha piir ulatub tee kaitsevööndisse. Teest natuke kaugemal, umbes 120 meetri kaugusel asub kanakulli leiukoht (*Accipiter gentilis*). Teemaa piirides asuvad jumalakäpa (*Orchis mascula*) kasvukohad¹⁷.
- Vasakul pool riigiteed asub tee kaitsevööndis valgeselg-kirjurähni leiukoht. Tee kaitsevööndis asuvad mõru kivipuraviku (*Boletus radicans*) ja kuninga-kuuskjala (*Pedicularis sceptrum-carolinum*) kasvukohad. Jumalakäpa kasvukoht ulatub vasakul pool teed samuti teemaa piiridesse¹⁸.

Nedrema looduskaitsealal riigitee läheduses asuvad III kaitsekategooria liigid:

- Eesti looduse infosüsteemi andmetel asuvad riigiteest paremal pool järgmiste linnuliikide leiukohad: väänkael (*Jynx torquilla*)¹⁹, laanepüü (*Tetrastes bonasia*), händkakk (*Strix uralensis*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), hallpea-rähn (*Picus canus*), hoburästas (*Turdus viscivorus*), teder (*Lyrurus tetrix*), hiireviu (*Buteo buteo*) ja sookurg (*Grus grus*). Taimedest asuvad riigitee läheduses suur käöpõll (*Listera ovata*) ja kahelehine käokeel (*Platanthera bifolia*).
- Eesti looduse infosüsteemi andmetel asuvad riigiteest vasakul pool järgmiste linnuliikide leiukohad: väänkael, hallpea-rähn, väike-kirjurähn (*Dryobates minor*), musträhn (*Dryocopus martius*), öösorr, laanepüü, hoburästas ja teder. Lisaks asub tee kaitsevööndis vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*) ning kahelehine käokeel²⁰.

Märgime, et täpsemaid tingimusi, ettepanekuid ja märkusi saab Keskkonnaamet esitada ehitusprojekti materjalide ja keskkonnamõju hindamise (KMH) vajalikkuse eelhinnangu (sh Natura eelhindang) kohta ehitusloa menetlemise etapis, mil on selgunud detailsemad asjaolud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Teadmiseks: Transpordiamet (info@transpordiamet.ee)

Karl Markus Wahlberg 5885 7049 (keskkonnakorraldus)
karl.wahlberg@keskkonnaamet.ee

Helerin Lilleleht 5680 2117 (looduskasutus)
helerin.lilleleht@keskkonnaamet.ee

¹⁷ EELIS koodid KLO9113187, KLO9120123, KLO9342503 ja KLO9342498.

¹⁸ EELIS koodid KLO9113183, KLO9600749, KLO9336037, KLO9320687 ja KLO9308540.

¹⁹ EELIS koodid KLO9113244, KLO9113150, KLO9113296, KLO9127824, KLO9127845, KLO9127850, KLO9127886, KLO9120126, KLO9113240, KLO9307980 ja KLO9309062.

²⁰ EELIS koodid KLO9113245, KLO9113276, KLO9127931, KLO9127823, KLO9127796, KLO9127929, KLO9127851, KLO9127846, KLO9200767, KLO9309061 ja KLO9309063.